

LIEPĀJĀ

18.02.2015. Nr. 324643/2.2.1./322860

Uz 20.01.2015. Nr. 233.9/18-12-12/15

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS
PARLAMENTĀRĀS IZMEKLĒŠANAS
KOMISIJAI par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē
notikušās traģēdijas cēloņus, un turpmākajām
darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un
valsts pārvaldes un pašvaldību darbības
sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju
atkārtošanos, kā arī par darbībām minētās
traģēdijas sekū novēršanā

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811

Par atbildēm uz Parlamentārās izmeklēšanas
komisijas jautājumiem

Liepājas pilsētas pašvaldības iestāde "LIEPĀJAS PILSĒTAS BŪVVALDE" (turpmāk - Būvvalde) atbilstoši Latvijas Republikas Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas 2015.gada 20.janvāra vēstulei Nr.233.9/18-12-12/15 sniedz viedokli par būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanu Liepājas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 7.panta pirmo daļu pašvaldība būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanai izveido savā teritorijā būvvaldi (**1.jautājums**) un nodrošina būvvaldes darbībai nepieciešamos resursus, kā arī pieņem lēmumus par apstrīdētajiem pašvaldības būvvaldes administratīvajiem aktiem, faktisko rīcību un lēmumiem, kas apstrīdami saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Būvvalde būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanai nodarbina normatīvajiem aktiem atbilstošas kvalifikācijas speciālistus, kas saskaņā ar Būvniecības likuma 12.pantā noteikto kompetenci kontrolē būvniecības procesu un tā atbilstību Būvniecības likuma un citu būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām, sniedz ziņas par teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem, kā arī par teritorijā esošajiem inženierīktkiem, informē par notiekošās būvniecības tiesisko pamatojumu un sniedz ziņas par būvi, izskata iesniegumus un pieņem lēmumus par būvniecības ieceri, kā arī pārbauda lēmumos ietverto nosacījumu izpildi un iesniegto dokumentu saturu normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, izskata būvuzraudzības plānu un norīko būvinspektoru būvniecības kontrolei objektā un nosaka obligāto būvlaukuma apmeklējuma grafiku. Gadījumos, kad būvei nepieciešama būvuzraudzība, grafiku nosaka, izvērtējot būvuzraudzības plānā noteiktos galvenos būvdarbu posmus. Saņemot informāciju par būvlaukumā esošā būvizstrādājuma neatbilstību normatīvo aktu prasībām, būvvalde lemj par nepieciešamību uzdot būvniecības ieceres iesniedzējam izvērtēt neatbilstības ietekmi uz būtiskām būvei izvirzītām prasībām.

Būvvalde pieņem būves ekspluatācijā, sniedz konsultācijas par būvniecības procesa kārtību un veic citas ar būvniecības procesu un tā atbilstību normatīvo aktu prasībām saistītās darbības. Būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanai pašvaldības administratīvajā teritorijā būvvalde sadarbojas ar Būvniecības valsts kontroles biroju un institūcijām, kuras pilda būvvaldes funkcijas.

SAEIMAS KANCELEJA

18 -02- 2015

Attiecībā uz būvju uzraudzību un sabiedrības drošību par uzraudzības kvalitāti, jāņem vērā to, ka būtiskākā nozīme šajā procesā ir tieši katra būvniecības procesa dalībnieka (zemes īpašnieka, būves īpašnieka, būvprojekta izstrādātāja, būvdarbu veicēja, būvuzrauga, būveksperta) atbildīgai rīcībai tiesību aktos noteikto pienākumu izpildē.

Būvvaldes būvinspektoram, atbilstoši Vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajam, veicot būvobjekta kontroli, ir pienākums pārliecināties, ka būvdarbu veikšanai ir saņemta būvatļauja [...], pirms būvdarbu uzsākšanas ir iesniegti un reģistrēti nepieciešamie dokumenti, būvdarbi notiek bez atkāpēm no būvatļaujas [...] nosacījumiem, kā arī tiek ievēroti būvniecību reglamentējošie normatīvie akti. Tāpat būvinspektoram jāpārbauda, vai būvlaukumā atrodas būvdarbu veikšanai nepieciešamā dokumentācija, tai skaitā būvizstrādājumu atbilstību apliecināši dokumenti, vai būvdarbi būvlaukumā notiek, ievērojot vides prasības, tāpat vai tiek veikta autoruzraudzība vai būvuzraudzība, ja to nepieciešamību nosaka normatīvie akti, tai skaitā tiek ievērots būvuzraudzības plāns, vai būvlaukumā atrodas atbildīgais būvdarbu vadītājs un veic tam noteiktos pienākumus, vai būvdarbu veikšanai ir spēkā esoša obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas polise.

No iepriekš minētā secināms, ka būvniecības kontrole pēc būtības arī paredz galvenokārt dokumentu kontroli, tajā skaitā būvobjektā uz vietas. Savukārt, faktisko būvdarbu organizāciju un uzraudzību būvobjektā saskaņā ar normatīvo aktu noteikumiem veic un par tiem atbilstoši Būvniecības likuma 19.pantam ir atbildīgi būvdarbu veicējs (un tā sertificētais būvdarbu vadītājs), autoruzraugs un būvuzraugs. Būvvalde kontrolē, lai atbildīgie sertificētie būvspecialisti būvobjektā pildītu tiem tiesību aktos noteiktos pienākumus, kā, piemēram, savlaicīgi vestu būvdarbu dokumentāciju, sastādītu un parakstītu nozīmīgo konstrukciju segtu darbu aktus, nepieļaujot uzsākt jaunu būvdarbu posmu, pirms nav noslēgts iepriekšējais un tml.

Liepājas pilsētas Būvvalde veic būvniecības procesa tiesiskuma uzraudzību Liepājas pilsētas administratīvajā teritorijā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam. Būvvaldē šo procesu nodrošina 5 būvinspektori, kuru uzraudzībā vienlaicīgi ir aptuveni 800 objekti. Precīzu uzraugāmo objektu skaitu nav iespējams noteikt, jo skaits nepārtraukti mainās.

Par būvprojektā iekļauto konstrukciju slodžu aprēķinu pareizību (**2.jautājums**) saskaņā ar normatīvajiem aktiem atbildīgs ir būvprojekta izstrādātājs (Būvniecības likuma 19.panta ceturtā daļa). Savukārt, no būvprojekta izstrādātāja neatkarīgs būvprojekta ekspertīzes veicējs atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu V. nodaļai veic būvprojekta ekspertīzi, tajā skaitā projektēto būvkonstrukciju slodžu un konstrukciju aprēķiniem (Vispārīgo būvnoteikumu 49.2.apakšpunkt). Būveksperts atbild par ekspertīzes atzinuma saturu un tajā ietverto secinājumu pamatošību (Būvniecības likuma 19.panta septītā daļa). Būvvaldes speciālistiem nav iespējams veikt slodžu pārrēkinu, jo tas faktiski nozīmētu to, ka viena būvprojekta izskatīšanai būtu nepieciešams tikpat ilgs laiks, kā būvprojekta izstrādāšanai.

Būvinspektori būvobjektā veic vizuālo būves atbilstības izvērtēšanu būvprojektam, nepieciešamības gadījumā iespējams veikt padziļinātu izpēti, nosakot būves ekspertīzes nepieciešamību (Vispārīgo būvnoteikumu 61.4.apakšpunkt).

Būvvalde, izskatot iesniegtos 3.grupas būvju būvprojektus (**3.jautājums**), pārbauda vai būvprojektam ir pievienots ekspertīzes atzinums (Vispārīgo būvnoteikumu 57.punkts), vai ekspertīze ir veikta visām normatīvajos aktos noteiktajā būvprojekta daļām, vai ekspertīzes atzinums ir pozitīvs, vai ekspertīzes veicējam atbilstoši normatīvo aktu noteikumiem ir eksperta tiesības, vai ir veikta ekspertīzes vadītāja civiltiesiskās atbildības apdrošināšana un pievienota ekspertīzes atzinumam attiecīga polise.

Būvprojekta ekspertīzes atzinums trešās grupas būvei tiek uzglabāts kopā ar būvprojektu Būvvaldes tehniskajā arhīvā.

Ievērojot to, ka normatīvajos aktos ir ietverts būvprojekta ekspertīzes tiesiskais regulējums, Liepājas pilsētas pašvaldībā nav noteikta īpaša normatīvā kārtība.

Lai palielinātu būvniecības procesā iesaistīto atbildību un būves drošību, pēc 2013.gada novembra (**4.jautājums**) Liepājā tika veikti būvniecības uzraudzības pasākumi, apsekojot visus būvlaukumus, kuros tiek būvētas sabiedriski nozīmīgas publiskas ēkas, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā simt cilvēkiem, kā arī tika apsekotas sabiedriski nozīmīgas publiskas ēkas, kuras pieņemtas ekspluatācijā pēdējo piecu gadu laikā un kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā simt cilvēkiem.

Atbilstoši Ekonomikas ministrijas dotajam uzdevumam tika apsekoti seši būvniecības procesā esoši būvobjekti un astoņas pēdējos piecos gados ekspluatācijā pieņemtās sabiedriski nozīmīgās ēkas, kurās vienlaikus var uzturēties vairāk par simt cilvēkiem.

Atbilstoši Liepājas pilsētas Domes priekšsēdētāja 2013.gada 22.novembra uzdevumam tika apsekotas lielākās sabiedriskās ēkas, pastiprināta uzmanība pievērsta ekspluatācijas noteikumu ievērošanai. Būvvalde rakstveidā pieprasīja SIA „RIMI LATVIJA” un SIA „MAXIMA LATVIJA” apstiprināt informāciju par tirdzniecības tīklu veikalu tehnisko apsekošanu un iesniegt Būvvaldē pārskatu par tehniskās apsekošanas rezultātiem.

Papildus vizuālā apsekošana tika veikta veikalā „Gerkens” Malkas ielā 4, veikalā „Cukuriņš” Cukura ielā 27, veikalos SUPERNETTO Kungu ielā 40/42, Ganību ielā 175/177, Ziemeļu ielā 13, veikalā „Baata” Klaipēdas ielā 104C, veikalā „K RAUTA”, Brīvības ielā 164, veikalos „BETA” O.Kalpaka ielā 86 un Vaiņodes ielā, veikalā „RIETUMU CENTRS” Jaunajā ostmalā 3/5, Liepājas Olimpiskajā centrā Brīvības ielā 39, veikalā „RIMI”, K.Zāles laukumā 8, veikalā „XXL MAXIMA” Klaipēdas ielā 62, veikalā „Kurši”, Zemnieku ielā 60. Pārbaudes rezultātā ēkas ar nedrošuma pazīmēm netika konstatētas.

Bez tam pastiprināta uzmanība tika pievērsta veikalam „DEPO”, lai novērstu tur jau ieprekšējā periodā konstatētās nedrošuma pazīmes. Minētajā gadījumā tika izstrādāts būves tehniskās apsekošanas slēdziens, atbilstoši tam konstrukciju pastiprināšanas būvprojekts, veikti būvdarbi un konstrukciju pastiprināšanas darbi pieņemti ekspluatācijā.

Vadoties no tehnisko apsekošanu rezultātiem, pastiprinot sabiedrības drošību, vairāku lielveikalnu ēku īpašnieki ir jau veikuši vai arī tuvākajā laikā paredz veikt ēku konstrukciju pastiprināšanas darbus.

Bez iepriekš norādītā, Būvvalde ir veikusi iespējamā bīstama objekta ekspluatācijas pārtraukšanu līdz bīstamības novēršanai, kā arī īsteno būvniecības stadijā esošiem būvobjektiem biežākas būvniecības kontroles.

Attiecībā uz Liepājas pilsētas pašvaldības sadarbību ar valsti būvniecības pārraudzībai un koordinācijai (**vēstules I daļas 1.jautājums**), uzskatām, ka pašlaik sadarbība ir laba, īpaši uzsverot sadarbības būtisku uzlabošanos laikā, kopš Ekonomikas ministrijas būvniecības un mājokļu departamenta direktore amatā ir Ilze Oša.

Liepājas pilsētas būvvaldes speciālistiem, pateicoties pašvaldības darbībai Lielo pilsētu asociācijā un Latvijas pašvaldību savienībā, ir bijusi iespēja piedalīties jauno būvniecību reglementējošo normatīvo aktu izstrādes un aspriešanas procesā.

Ekonomikas ministrija ir rīkojusi skaidrojošus seminārus par jauno likumdošanu, tāpat regulāri Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē tiek sniegtas atbildes uz pašvaldību uzdotajiem jautājumiem saistībā ar jaunā tiesiskā regulējuma piemērošanu būvniecības procesā. Pateicoties Liepājas pašvaldības darbībai Lielo pilsētu asociācijā, Būvvaldes darbiniekim ir tikusi nodrošināta iespēja tikties ar Ekonomikas ministrijas būvniecības un mājokļu departamenta darbiniekim, lai pārrunātu nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos būvniecības uzraudzības uzlabošanai, kā rezultātā ir sagatavoti grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumos Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” un Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumos Nr. „Ēku būvnoteikumi”.

Liepājas pilsētas pašvaldība cer uz veiksmīgu turpmāko sadarbību, būvniecības pārraudzības realizēšanā Liepājas administratīvajā teritorijā, ar jaunizveidoto Būvniecības valsts kontroles biroju.

Uzskatām, ka būvprojekta ekspertiem un būvprojekta izstrādātājiem normatīvajos aktos nav nosakāma solidāra atbildība (**vēstules I daļas 2.jautājums**). Katram no minētajiem jau ir noteikta atbildība Būvniecības likuma 19.pantā, atbilstoši viņu kompetencei, taču pēc būtības abi sertificētie būvspecialisti dod līdzvērtīgu apliecinājumu, ka būvprojekts atbilst normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām.

BŪVVALDES VADĪTĀJA

Agrita KULVANOVSKA

Arāja 63404748